

Deconstrueren: herontdekking van gezond verstand

Door Patricia Savin, voorzitter van OREE, advocaat bij DS Avocats (Frankrijk).

Uitputting van natuurlijke hulpbronnen, verlies aan biodiversiteit en opwarming van de aarde: zoveel wereldwijde uitdagingen die tegelijkertijd moeten worden aangegaan. Volgens het International Resource Panel is de wereldwijde jaarlijkse winning van materialen gestegen van 27 miljard ton in 1972 tot 92 miljard ton in 2017. In Europa is de bouwsector een van de grootste verbruikers van hulpbronnen, met de helft van de gewonnen grondstoffen, de helft van het energieverbruik en een derde van het waterverbruik, om nog maar te zwijgen van de impact op het land.

Zo had de wet van 17 augustus 2015 betreffende de energietransitie voor groene groei als doel gesteld om tegen 2020 70% van het bouwafval in materiële vorm nuttig toe te passen. De wet van 10 februari 2020 betreffende de strijd tegen afval en de circulaire economie (in Frankrijk - AGEC) heeft deze doelstelling versterkt door de nadruk te leggen op sorteren, hergebruik en terugwinning. De spelers in de bouwsector worden zo volop betrokken bij de oprichting van een Extended Producer Responsibility (EPR) sector voor bouwproducten en -materialen (in Frankrijk - PMCB). Afgezien van de moeilijkheden die met alle PWR's gepaard gaan, wordt het kernprobleem van deconstructieoperaties definitief bevestigd. Deconstructie is dus volledig in overeenstemming met de benaderingen van de circulaire economie, waarbij verspilling wordt vermeden en het einde van de levensduur van producten, apparatuur en materialen beter wordt beheerd.

Het is niet langer een kwestie van slopen, maar van deconstrueren, herbouwen met materialen uit deconstructie. Het is een hele sector die wordt uitgenodigd om zijn visie op het bouwen radicaal te herzien: toegepaste technieken, materiaalkeuze, modulariteit van ruimtes, omkeerbaarheid van gebouwen. De uitdaging is om de levenscyclus "van wieg tot wieg" te optimaliseren van gebouwen. Denken aan LCA (levenscyclusanalyse) van het gebouw wordt des te relevanter omdat volgens de Ellen MacArthur Foundation 10 tot 15%

van de bouwmaterialen tijdens de bouw zou worden verspild en 54% van de sloopmaterialen in de opslag van installatieafval zou worden geplaatst.

In een tijd waarin planetaire grenzen steeds meer aanwezig zijn en waarin de oorlog in Oekraïne leidt tot het besef van de schaarste aan hulpbronnen, met name door een aanzienlijke stijging van de bouwkosten of een verlengde bevoorradingsperiode, is deconstructie een herontdekking van gezond verstand waarop onze samenleving moet terugkeren.